Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

13 päivänä lokakuuta 2016*

Ennakkoratkaisupyyntö — Sähköiset viestintäverkot ja -palvelut — Direktiivi 2002/21/EY — 4 artiklan 1 kohta — Muutoksenhakuoikeus kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen — Toimiva muutoksenhakujärjestelmä — Kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksen voimassaolo siihen asti, kunnes muutoksenhakuprosessissa on annettu ratkaisu — Kansallisen tuomioistuimen ratkaisun, jolla kumotaan sääntelyviranomaisen päätös, ajalliset vaikutukset — Mahdollisuus kumota kansallisen sääntelyviranomaisen päätös taannehtivasti — Oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteet

Asiassa C-231/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Sąd Najwyższy (ylin tuomioistuin, Puola) on esittänyt 18.2.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 21.5.2015, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej ja

Petrotel sp. z o.o. w Płocku

vastaan

Polkomtel sp. z o.o.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit A. Prechal, A. Rosas, C. Toader ja E. Jarašiūnas (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, edustajanaan L. Ochniewicz, radca prawny,

— Petrotel sp. z o.o. w Płocku, edustajanaan K. Stompel, adwokat,

— Polkomtel sp. z o.o., edustajanaan E. Barembruch, radca prawny,

— Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

— Euroopan komissio, asiamiehinään G. Braun, J. Hottiaux ja L. Nicolae,

kuultuaan julkisasiamiehen 14.6.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi) (EYVL 2002, L 108, s. 33), sellaisena kuin se on muutettuna 25.11.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/140/EY (EUVL 2009, L 337, s. 37) (jäljempänä puitedirektiivi), 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen sekä toisen alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (sähköisen viestinnän viraston pääjohtaja, jäljempänä UKE:n pääjohtaja) ja Petrotel sp. z o.o. w Płocku (jäljempänä Petrotel) sekä Polkomtel sp. z o.o. ja jossa on kyse UKE:n pääjohtajan tekemästä päätöksestä näiden kahden yrityksen välisessä riidassa, jossa on kyse Polkomtelin matkapuhelinverkossa soveltamista terminointimaksuista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Puitedirektiivin 4 artiklan, joka koskee muutoksenhakuoikeutta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisella tasolla on käytössä tehokkaat järjestelmät, joiden avulla jokainen käyttäjä tai sähköisiä viestintäverkkoja ja/tai -palveluja tarjoava yritys, johon kansallisen sääntelyviranomaisen tekemä päätös vaikuttaa, voi hakea muutosta päätökseen muutoksenhakuelimeltä, joka on riippumaton asianomaisista osapuolista. Tällä elimellä, joka voi olla tuomioistuin, on oltava tehtäviensä tehokkaan hoitamisen edellyttämä asiantuntemus. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tapaukseen liittyvät tosiseikat otetaan asianmukaisesti huomioon ja että käytettävissä on toimiva muutoksenhakujärjestelmä.

Kansallisen sääntelyviranomaisen päätös on voimassa, kunnes muutoksenhakuprosessissa on annettu ratkaisu, jollei määrätä tilapäisiä toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

4 Pääasiaa edeltäneessä menettelyssä UKE:n pääjohtaja, laadittuaan merkityksellisten markkinoiden analyysin, teki 30.9.2008 päätöksen, jolla hän määräsi Polkomtelin, jolla on huomattava markkinavoima kyseessä olevilla markkinoilla, sopeuttamaan matkapuheluiden terminointimaksut sen matkapuhelinverkossa kyseisessä päätöksessä (jäljempänä 30.9.2008 tehty päätös) määritellylle tasolle. Polkomtel haki muutosta kyseiseen päätökseen.

5 Sillä aikaa kun 30.9.2008 tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhakumenettely oli vireillä toimivaltaisessa tuomioistuimessa, Polkomtel kävi Petrotelin kanssa neuvotteluja, jotka koskivat muun muassa matkapuheluiden terminointimaksujen muuttamista sen matkapuhelinverkossa. Koska kyseiset yritykset eivät päässeet yhteisymmärrykseen, UKE:n pääjohtaja sai käsiteltäväkseen näiden yritysten välisen riidan ratkaisemista koskevan pyynnön.

6 UKE:n pääjohtaja ratkaisi kyseisen riidan 17.3.2009 tehdyllä päätöksellä, jolla pannaan täytäntöön 30.9.2008 tehty päätös ja jolla muun muassa muutetaan Petrotelin ja Polkomtelin välillä tehdyn sopimuksen matkapuheluiden terminointimaksuja Polkomtelin matkapuhelinverkossa koskevia ehtoja (jäljempänä 17.3.2009 tehty päätös). UKE:n pääjohtaja määräsi tällä päätöksellä Polkomtelin sopeuttamaan maksunsa 30.9.2008 tehdyssä päätöksessä määritetylle tasolle. Polkomtel haki muutosta myös 17.3.2009 tehtyyn päätökseen Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentówissa (Varsovan alueellinen tuomioistuin – kilpailu- ja kuluttajasuoja-asioiden tuomioistuin, Puola).

7 Sillä aikaa kun 17.3.2009 tehtyä päätöstä koskeva muutoksenhaku oli vireillä, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów kumosi 30.9.2008 tehdyn päätöksen 23.3.2011 antamallaan tuomiolla, jonka Sąd Apelacyjny w Warszawie (Varsovan muutoksenhakutuomioistuin, Puola) vahvisti 30.1.2012 antamallaan tuomiolla.

8 Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów kumosi 26.10.2012 annetulla tuomiolla myös 17.3.2009 tehdyn päätöksen sillä perusteella, että koska sillä pantiin täytäntöön 30.9.2008 tehty päätös, se ei ollut enää perusteltu, koska 30.9.2008 tehdyssä päätöksessä tarkoitetut velvoitteet oli poistettu taannehtivasti. Se katsoi täten, että 17.3.2009 tehdyn päätöksen kumoamisesta seurasi myös Polkomtelin velvollisuuden sopeuttaa maksunsa taannehtivasti 30.9.2008 tehdyssä päätöksessä määritetylle tasolle kumoaminen.

9 UKE:n pääjohtaja ja Petrotel valittivat Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentówin 26.10.2012 antamasta tuomiosta Sąd Apelacyjny w Warszawiehen, joka hylkäsi niiden valituksen 19.9.2013 annetulla tuomiolla katsoen muun muassa, ettei asiassa ole sovellettava Puolan hallintotuomioistuinten oikeuskäytännössä vahvistettuja hallintolainkäyttöä koskevia periaatteita, joiden mukaan hallinnollisen päätöksen kumoamisella on ainoastaan ex nunc -vaikutuksia. UKE:n pääjohtaja ja Petrotel tekivät kyseisestä tuomiosta kassaatiovalituksen Sąd Najwyższyyn (ylin tuomioistuin).

10 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hyväksyy Sąd Apelacyjny w Warszawien lähestymistavan katsoen, että edellisessä kohdassa tarkoitettujen hallintolainkäyttöä koskevien periaatteiden soveltaminen sen käsiteltäväksi saatetun asian olosuhteissa estää tehokkaan oikeussuojan takaamisen Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artiklassa ja puitedirektiivin 4 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Sen mukaan olisi perusteltua, että tuomioistuimet, jotka käsittelevät sähköisten viestintäpalvelujen ja sähköisten viestintäverkkojen sääntelyä koskevaa asiaa, kehittävät itsenäisen 30.9.2008 tehdyn päätöksen kumoamisen vaikutuksia koskevan lähestymistavan.

11 Se toteaa, että tämän lähestymistavan mukaan tuomioistuin, joka käsittelee muutoksenhakua 17.3.2009 tehdystä päätöksestä, joka on heti täytäntöönpanokelpoinen ja jolla pannaan täytäntöön 30.9.2008 tehty päätös, voi jälkimmäisen kumottuaan joko muuttaa matkapuheluiden terminointimaksuja matkaviestinverkossa 17.3.2009 tehdyn päätöksen kattamalta ajanjaksolta tai kumota sen poistaen velvollisuuden soveltaa samalle ajanjaksolle määritettyjä mainittuja maksuja. Sen mukaan 17.3.2009 tehdyn päätöksen kumoaminen ei vaaranna sähköistä viestintää koskevan unionin oikeuden tehokkuutta ja antaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle mahdollisuuden antaa uusi päätös, jolla se vahvistaa matkapuheluiden terminointimaksujen hintatason matkapuhelinverkossa viestintäverkkoja tarjoavien yritysten välisessä sopimuksessa 17.3.2009 tehdyn päätöksen kattamalla ajanjaksolla.

12 Koska Petrotel kuitenkin väittää, että 17.3.2009 tehty päätös on ollut voimassa puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla ja ettei 30.9.2008 tehdyn päätöksen kumoamisella voi olla ex tunc -vaikutuksia, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, merkitseekö tämä säännös jäsenvaltioiden menettelyllisen itsemääräämisoikeuden rajoitusta, ja esittää epäilyjä merkityksestä, joka on annettava kyseisessä artiklassa tarkoitetun tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevan periaatteen täytäntöön panemiselle, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa.

13 Sen mukaan sen myöntäminen, että tehokkaan oikeussuojan periaate oikeuttaa muuttamaan tai kumoamaan kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksen taannehtivasti, varmistaisi unionin sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja ja tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevaa periaatetta koskevan sääntelyn tasapainon, eikä se olisi vastoin oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteita.

14 Näissä olosuhteissa Sąd Najwyższy on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan ([ensimmäisen alakohdan]) ensimmäistä ja kolmatta virkettä tulkittava siten, että jos sähköisiä viestintäverkkoja tarjoava yritys riitauttaa kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksen, joka koskee kyseisen yrityksen verkossa sovellettavia matkapuhelujen terminointimaksuja (ensimmäinen päätös), ja tämän jälkeen kyseisen päätöksen täytäntöönpanevan, kansallisen sääntelyviranomaisen seuraavan päätöksen, jolla muutetaan terminointimaksuja koskevan [ensimmäisen päätöksen] adressaatin ja toisen yrityksen välistä sopimusta siten, että tämän toisen yrityksen terminointimaksuja koskevan [ensimmäisen päätöksen] adressaatin verkossa vastaanottamien puhelujen terminointimaksut muutetaan terminointimaksuja koskevassa [ensimmäisen päätöksessä] vahvistetun mukaisiksi (täytäntöönpanopäätös), kansallinen tuomioistuin, joka on kumonnut terminointimaksuja koskevan [ensimmäisen päätöksen], ei voi kumota täytäntöönpanopäätöstä puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan [toisen alakohdan] sanamuodon ja täytäntöönpanopäätöksestä hyötyvän yrityksen luottamuksensuojan ja oikeusvarmuuden periaatteisiin perustuvan intressin vuoksi, vai onko puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan [ensimmäisten alakohdan] ensimmäistä ja kolmatta virkettä, luettuna yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, tulkittava siten, että kansallinen tuomioistuin voi kumota kansallisen sääntelyviranomaisen täytäntöönpanopäätöksen ja sen seurauksena poistaa siinä vahvistetut velvollisuudet tuomiota edeltävältä ajalta, jos se katsoo, että se on tarpeen tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi yritykselle, joka hakee muutosta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen, jolla pannaan täytäntöön sittemmin kumotussa terminointimaksuja koskevassa [ensimmäisessä päätöksessä] vahvistetut velvollisuudet?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

Tutkittavaksi ottaminen

15 Polkomtel väittää, ettei Sąd Najwyższyn esittämää ennakkoratkaisukysymystä voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin yhtäältä tarkenna sovellettavia Puolan kansallisen oikeuden säännöksiä eikä konkreettisesti kuvaile kansallisen oikeuden säännösten ja unionin oikeuden säännösten, joiden tulkitsemista se pyytää, välistä suhdetta ja toisaalta, että esitetty kysymys on yleisluonteinen ja hypoteettinen, koska sillä pyydetään yleistä arviota kansallisen tuomioistuimen sellaisen päätöksen vaikutuksista, jolla kumotaan kansallisen sääntelyviranomaisen päätös, vaikkei kyseinen arviointi ole tarpeen pääasiassa kyseessä olevan oikeusriidan ratkaisemiseksi.

16 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan olettamana on, että kansallisen tuomioistuimen niiden oikeudellisten seikkojen ja tosiseikkojen perusteella, joiden määrittämisestä se vastaa ja joiden paikkansapitävyyden selvittäminen ei ole unionin tuomioistuimen tehtävä, esittämillä unionin oikeuden tulkintaan liittyvillä kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta. Unionin tuomioistuin voi jättää tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämän pyynnön ainoastaan, jos on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 16.4.2016, Polkomtel, C-397/14, EU:C:2016:256, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

17 Näin ei ole nyt esillä olevassa asiassa. Ennakkoratkaisupyynnössä kuvataan yhtäältä riittävällä tavalla tosiseikat ja oikeudelliset seikat sekä analysoidaan Puolan tuomioistuinten oikeuskäytäntöä esitetyn kysymyksen ulottuvuuden määrittämiseksi. Ennakkoratkaisupyynnöstä käy toisaalta selvästi ilmi, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, voiko kansallinen tuomioistuin kumota puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan nojalla taannehtivasti kansallisen sääntelyviranomaisen tekemän päätöksen, ja että sille vastaus tähän kysymyksen on tarpeen, jotta se voi ratkaista valitukset, jotka on tehty Sąd Apelacyjny w Warszawien antamasta tuomiosta, jolla se kumosi taannehtivasti 17.3.2009 tehdyn päätöksen.

18 Esitetty kysymys voidaan siis ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti, onko puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäistä ja kolmatta virkettä ja toista alakohtaa, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, tulkittava siten, että kansallisen tuomioistuimen, jolta haetaan muutosta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen, on voitava kumota päätös taannehtivasti, jos se katsoo, että se on tarpeen muutosta hakeneen yrityksen tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi.

20 Aluksi on todettava, että unionin tuomioistuin on jo katsonut, että puitedirektiivin 4 artikla on perusoikeuskirjan 47 artiklassa taatun tehokkaan oikeussuojan periaatteen, jonka mukaan jäsenvaltioiden tuomioistuinten on varmistettava yksityisillä oikeussubjekteilla unionin oikeuden perusteella olevien oikeuksien oikeussuoja, ilmentymä (ks. vastaavasti tuomio 22.1.2015, T-Mobile Austria, C-282/13, EU:C:2015:24, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

21 Puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisessä ja kolmannessa virkkeessä asetetaan siten jäsenvaltioille velvollisuus säätää tehokkaista muutoksenhakujärjestelmistä, joiden avulla jokainen käyttäjä tai sähköisiä viestintäverkkoja ja/tai -palveluja tarjoava yritys, johon kansallisen sääntelyviranomaisen tekemä päätös vaikuttaa, voi hakea muutosta kyseiseen päätökseen. Saman kohdan toisen alakohdan mukaan kansallisen sääntelyviranomaisen päätös on voimassa, kunnes muutoksenhakuprosessissa on annettu ratkaisu, jollei määrätä tilapäisiä toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

22 Mainitun puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdassa ei säädetä erityisiä menettelysääntöjä tehokkaita muutoksenhakujärjestelmiä koskevan velvollisuuden täytäntöön panemiseksi eikä sillä säännellä niitä ajallisia vaikutuksia, joita kansallisen tuomioistuimen antamalla kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksen kumoavalla tuomiolla on.

23 Silloin, kun unioni ei ole antanut asiaa koskevia säännöksiä, on lähtökohtaisesti kunkin jäsenvaltion asiana menettelyllisen itsemääräämisoikeutensa rajoissa ja tehokkuus- ja vastaavuusperiaatteesta aiheutuvia vaatimuksia noudattaen säätää pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa muutoksenhaussa sovellettavista menettelysäännöistä (ks. analogisesti tuomio 18.3.2010, Alassini ym., C-317/08–C-320/08, EU:C:2010:146, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 27.6.2013, Agrokonsulting, C-93/12, EU:C:2013:432, 35 kohta).

24 Kuten tämän tuomion 20 kohdasta käy ilmi, puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohta, jossa säädetään velvoitteesta taata toimiva muutoksenhakujärjestelmä, on ilmentymä perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistetusta yksityisille oikeussubjekteille unionin oikeuteen perustuvien oikeuksien takaamista koskevasta oikeussuojan periaatteesta (ks. vastaavasti tuomio 13.3.2007, Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, 44 kohta), jota on noudatettava kaikissa tapauksissa.

25 Sen vuoksi kansallisen tuomioistuimen, jolta on haettu muutosta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen, on voitava kumota se taannehtivasti, jos se katsoo, että se on tarpeen muutosta hakeneen yrityksen tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi.

26 Puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ei estetä eikä rajoiteta kyseistä mahdollisuutta.

27 Tästä säännöksestä seuraa ainoastaan, että kansallisen sääntelyviranomaisen päätöstä koskevalla muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta, jollei määrätä tilapäisiä toimenpiteitä kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kansallisen sääntelyviranomaisen päätöstä sovelletaan täten lähtökohtaisesti koko menettelyn ajan, mikä ei rajoita mahdollisuutta sen päätteeksi kumota mainittu päätös taannehtivasti, jos kansallinen tuomioistuin katsoo, että se on tarpeen muutosta hakeneen yrityksen tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi.

28 Kuten lisäksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, kansallisen tuomioistuimen mahdollisuus kumota kansallisen sääntelyviranomaisen päätös taannehtivasti ei ole oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden vastainen.

29 Tältä osin on muistutettava, että oikeusvarmuuden periaate, jota luottamuksensuojan periaate täydentää, edellyttää, että oikeussääntöjen on oltava selviä ja täsmällisiä ja että niiden soveltaminen on yksityisten ennakoitavissa (ks. vastaavasti tuomio 10.9.2009, Plantanol, C-201/08, EU:C:2009:539, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 11.6.2015, Berlington Hungary ym., C-98/14, EU:C:2015:386, 77 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan sanamuodosta käy selkeästi ilmi, että tämän säännöksen mukaan muutoksenhaun kohteena oleva kansallisen sääntelyviranomaisen päätös on voimassa ainoastaan, kunnes muutoksenhakuprosessissa on annettu ratkaisu. Näissä olosuhteissa taloudelliset toimijat, jotka ovat mainitun direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetyn muutoksenhaun osapuolia, eivät voi perustellusti luottaa siihen seikkaan, ettei kyseessä olevan kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksen kumoamisesta aiheudu ex tunc -vaikutuksia.

31 Kaiken edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäistä ja kolmatta virkettä sekä toista alakohtaa, luettuna yhdessä perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, on tulkittava siten, että kansallisen tuomioistuimen, jolta haetaan muutosta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen, on voitava kumota se taannehtivasti, jos se katsoo, että se on tarpeen muutosta hakeneen yrityksen tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi.

Oikeudenkäyntikulut

32 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7.3.2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi), sellaisena kuin se on muutettuna 25.11.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/140/EY, 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäistä ja kolmatta virkettä sekä toista alakohtaa, luettuna yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan kanssa, on

tulkittava siten, että kansallisen tuomioistuimen, jolta haetaan muutosta kansallisen sääntelyviranomaisen päätökseen, on voitava kumota se taannehtivasti, jos se katsoo, että se on tarpeen muutosta hakeneen yrityksen tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi.

Allekirjoitukset